

375

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU

z dnia 11 listopada 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych, Administracji Publicznej,
Ziem Odzyskanych i Skarbu

w sprawie unormowania obrotu zbożem i produktami przemiału.

Na podstawie art. 1, 2, 5 i 6 dekretu z dnia 27 czerwca 1946 r. o reglamentowanym zaopatrzeniu ludności w przedmioty powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 217) zarządza się, co następuje:

§ 1. Prowadzenie hurtowego handlu zbożem (żytem, pszenicą, jęczmieniem, owsem, gryką i prosem) lub produktami przemiału dozwolone jest przedsiębiorstwom, które odpowiadają następującym warunkom:

- a) prowadzą prawidłową księgowość,
- b) posiadają odpowiednie magazyny oraz dysponują odpowiednimi środkami przewozowymi,
- c) uzyskały zezwolenia właściwych władz w trybie przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu,
- d) kierownik przedsiębiorstwa posiada odpowiednie kwalifikacje fachowe.

§ 2. Ustala się następujące rodzaje zezwoleń na handel zbożem lub produktami przemiału:

- a) zezwolenie „A” uprawniające na obszarze całego Państwa do handlu hurtowego na rachunek własny i komisowy wszystkimi lub niektórymi spośród wymienionych wyżej artykułów,
- b) zezwolenie „B” uprawniające do skupu zboża na obszarze danego województwa oraz do zbywania zboża i obrotu produktami przemiału.

§ 3. Nie wymaga zezwoleń, przewidzianych w § 2, zakup zboża lub produktów przemiału przez instytucje i centrale aprowizacyjne, dokonywany dla zaopatrzenia pracowników lub podopiecznych, od przedsiębiorstw lub młynów handlowych. Listy instytucji uprawnionych ogłasza Minister Aprowizacji i Handlu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Aprowizacji i Handlu.

§ 4. Minister Aprowizacji i Handlu ustali:

- a) warunki, jakim winien odpowiadać kierownik przedsiębiorstwa oraz urządzenia magazynowe i środki przewozowe,
- b) terminy, w jakich przedsiębiorstwa uzyskujące zezwolenie winny tych warunków dopełniać pod rygorem cofnięcia zezwolenia.

§ 5. 1. Zezwoleń „A” udziela Minister Aprowizacji i Handlu na czas określony nie krótszy niż na okres jednego roku:

- a) spółdzielniom — na podstawie wniosków, zgłaszanych przez „Społem” Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P.,
- b) przedsiębiorstwom opartym na kapitale prywatnym — na podstawie wniosków zgłaszanych przez Związek Izby Przemysłowo-Handlowych. Do czasu reaktywowania Związku Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie pełni funkcje Związku.

2. Zezwoleń „B” udziela na czas określony nie krótszy niż na okres jednego roku, właściwy wojewoda:

- a) spółdzielniom — na podstawie wniosków zgłaszanych przez Okręgowy Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem”,
- b) przedsiębiorstwom opartym na kapitale prywatnym na podstawie wniosków zgła-

szanych przez terytorialnie właściwe Izby Przemysłowo-Handlowe.

3. Przedsiębiorstwom, nie wymienionym w ust. 1 i 2, udziela zezwoleń „A” Minister Aprowizacji i Handlu, zezwoleń „B” — właściwy wojewoda na podstawie bezpośrednich zgłoszeń.

4. Zezwolenie może być cofnięte przed upływem terminu na jaki je wydano w przypadku niewypełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień.

5. Ubiegającym się o zezwolenie przysługuje prawo odwołania do władzy udzielającej zezwolenie w przypadku nieobjęcia ich zgłoszeń wnioskami.

6. Od decyzji wojewody, odmawiającej udzielenia zezwolenia lub cofającej zezwolenie, przysługuje prawo odwołania do Ministra Aprowizacji i Handlu.

§ 6. 1. Zezwolenie „A” uprawnia wyłącznie centrale i oddziały (filie) wymienione w zezwoleniu na terenie całego Państwa do:

- a) zakupu zboża od przedsiębiorstw handlowych posiadających zezwolenie „A” lub „B” oraz produktów przemiału od tychże przedsiębiorstw handlowych i młynów handlowych,
- b) oddawania zboża do przemiału,
- c) zbywania zboża przedsiębiorstwem handlowym, posiadającym zezwolenie „A” lub „B”, młynem handlowym oraz innym uprawnionym do nabycia.
- d) zbywania produktów przemiału przedsiębiorstwem handlowym posiadającym zezwolenie „A” lub „B” oraz innym uprawnionym do nabycia.

2. Minister Aprowizacji i Handlu może upoważnić posiadaczy zezwoleń „A” do nabycia zboża od młynów handlowych.

3. Zezwolenie „B” uprawnia na terenie danego województwa do:

- a) skupu zboża,
- b) zakupu od młynów gospodarczych zboża i produktów przemiału pochodzących z opłat przemiałowych, pobieranych przez młyny w naturze (miarek),
- c) oddawania zboża do przemiału,
- d) zbywania zboża przedsiębiorstwem handlowym, posiadającym zezwolenia „A” lub „B”, młynem handlowym oraz innym uprawnionym do nabycia,
- e) zbywania produktów przemiału przedsiębiorstwem handlowym posiadającym zezwolenia „A” lub „B” oraz innym uprawnionym do nabycia,

f) zakupu produktów przemiału od przedsiębiorstw handlowych, posiadających zezwolenia „A” lub „B”, i młynów handlowych.

4. Zezwolenie „B” uprawnia także:

- a) do nabywania i przywozu z obszaru całego Państwa na teren województwa, objętego zezwoleniem, zboża od przedsiębiorstw handlowych, posiadających zezwolenie „A” lub „B”, oraz produktów przemiału od tychże przedsiębiorstw i od młynów handlowych,
- b) do zbywania i wywozu z terenu województwa, objętego zezwoleniem na obszar całego Państwa zboża i produktów przemiału przedsiębiorstwem handlowym, posiadającym zezwolenie „A” lub „B”, oraz zboża młynem handlowym.

5. Przedsiębiorstwem handlowym posiadającym zezwolenie „A” przysługuje prawo ubiegania się dla niewymienionych w zezwoleniu oddziałów (fili) o zezwolenie „B” w trybie przewidzianym w § 5 niniejszego rozporządzenia.

6. Zezwolenia „A” i „B” nakładają na ich posiadaczy następujące obowiązki:

- a) dokonywania zakupów zboża i produktów przemiału na zlecenia i rachunek Państwa (Min. Apr. i Handlu),
- b) utrzymywania na koszt Państwa (Min. Apr. i Handlu) rezerw zboża i produktów przemiału,
- c) inne obowiązki, które nałożyć może Minister Aprowizacji i Handlu zgodnie z § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Minister Aprowizacji i Handlu może zobowiązać posiadaczy zezwoleń „A” i „B” do:

- a) dokonywania zakupów zboża i produktów przemiału na zlecenie i rachunek Państwa wyłącznie na określonych terenach kraju,
- b) okresowego składania sprawozdań o wysokości obrotów i stanie bieżących zapasów,
- c) ujawniania warunków dokonanych transakcji,
- d) otwierania lub likwidowania oddziałów (fili),
- e) należenia do giełd towarowych (zbożowych).

§ 8. 1. Przemiał zboża dokonywany być może w młynach handlowych i w młynach gospodarczych.

2. Przez młyny handlowe rozumie się przedsiębiorstwa młynarskie, których zdolność przemiałowa na dobę wynosi powyżej 10 ton.

3. Przez młyny gospodarcze rozumie się przedsiębiorstwa młynarskie o zdolności przemiałowej do 10 ton na dobę.

4. Minister Aprowizacji i Handlu może na wniosek właściwego wojewody w przypadkach, uzasadnionych stanem technicznym młynów oraz ich znaczeniem do aprowidowania rynku, uznać za młyn handlowy również młyn o zdolności przemiałowej na dobę od 5 do 10 ton.

§ 9. 1. Prowadzenie młyna handlowego dozwolone jest, jeśli przedsiębiorstwo:

- a) prowadzi prawidłową księgowość,
- b) posiada odpowiednie magazyny oraz dysponuje odpowiednimi środkami przewozowymi,
- c) uzyska zezwolenie właściwych władz (zezwolenie „C”) w trybie przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu,
- d) oraz jeśli kierownik młyna posiada odpowiednie kwalifikacje fachowe.

2. Przepisy § 4 niniejszego rozporządzenia mają odpowiednie zastosowanie.

3. Od obowiązku uzyskania zezwolenia są zwolnione przedsiębiorstwa młynarskie, będące pod zarządem Państwa lub prowadzone we własnym zakresie przez związki samorządu terytorialnego.

4. Młynem spółdzielczym zezwoleń udziela Minister Aprowizacji i Handlu na podstawie wniosków zgłaszanych przez terytorialnie właściwe Okręgi Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. „Społem” zaś młynem opartym na kapitale prywatnym na podstawie wniosków zgłoszonych przez terytorialnie właściwe Izby Przemysłowo-Handlowe. Wnioski powyższe składa się za pośrednictwem urzędów wojewódzkich (Wydziału Apr. i Handlu), a w Warszawie i Łodzi Zarządów Miejskich. Innym młynom zezwoleń udziela Minister Aprowizacji i Handlu na podstawie wniosków, zgłoszonych przez urzędy wojewódzkie (Wydziały Apr. i Handlu), a w Warszawie i Łodzi — Zarządy Miejskie.

5. Zezwoleń udziela się na czas określony, nie krótszy niż na okres jednego roku.

6. Cofnięcie zezwolenia przed upływem terminu, na jaki je wydano, może nastąpić w przypadku niewypełnienia przez młyn obowiązków lub przekroczenia uprawnień.

§ 10. 1. Młyny handlowe mają prawo:

- a) zakupu zboża na cele przemiału od przedsiębiorstw handlowych, posiadających zezwolenia „A” i „B”,
- b) skupu zboża na cele przemiału od rolników na terenie danego województwa,
- c) przyjmowania zboża do przemiału,
- d) przemiału zboża i zbywania produktów przemiału przedsiębiorstwem handlowym posiadającym zezwolenia „A” lub „B” oraz innym uprawnionym do nabycia.

2. Minister Aprowizacji i Handlu może zezwolić młynom handlowym na sprzedaż zboża

przedsiębiorstwom handlowym posiadającym zezwolenia „A”.

3. Młyny handlowe mają obowiązek:

- a) przemiału zboża na zlecenie Państwa,
- b) magazynowania zboża i produktów przemiału na zlecenie Państwa.

4. Minister Aprowizacji i Handlu może zobowiązać młyny handlowe do:

- a) okresowego składania sprawozdań o wysokości obrotów i stanie zapasów,
- b) ujawniania warunków zakupów, przemiału i sprzedaży,
- c) odstępowania na rzecz Państwa części lub całości zapasów zboża i produktów przemiału po cenach rynkowych.

§ 11. 1. Prawo prowadzenia młyna gospodarczego uzależnia się od dopełnienia obowiązku rejestracji.

2. Rejestrację przeprowadzają:

- a) młynów spółdzielczych — terytorialnie właściwe Okręgi Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P.,
- b) młynów opartych na kapitale prywatnym — terytorialnie właściwe Izby-Przemysłowo-Handlowe,
- c) pozostałych młynów — urzędy wojewódzkie (Wydziały Apr. i Handlu), a w Warszawie i Łodzi — Zarządy Miejskie.

3. Młyny gospodarcze są uprawnione wyłącznie do:

- a) przemiału zboża na zlecenie rolnika oraz przedsiębiorstwa handlowego, posiadającego zezwolenie „A” lub „B”,
- b) zbywania zboża i produktów przemiału, pochodzących z opłat przemiałowych, pobieranych w naturze (miarka), przedsiębiorstwom handlowym posiadającym zezwolenie „B” oraz innym uprawnionym do nabycia.

§ 12. 1. Przedsiębiorstwa, przetwarzające zboże (browary, palarnie kawy i t. p.), mają prawo nabywania zboża wyłącznie od przedsiębiorstw handlowych, posiadających zezwolenia „A” lub „B”, lub od producentów.

2. Przedsiębiorstwa, przetwarzające produkty przemiału (piekarnie, cukiernie, makaroniarnie i t. p.), mają prawo nabywania produktów przemiału hurtowo wyłącznie od młynów handlowych lub przedsiębiorstw handlowych, posiadających zezwolenia „A” lub „B”.

3. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Aprowizacji i Handlu w drodze zarządzenia unormuje działalność przedsiębiorstw rozprawdzających materiały siewne.

§ 13. 1. Istniejące przedsiębiorstwa handlowe oraz młyny handlowe, dla prowadzenia których wymagane jest zezwolenie „A”, „B” lub „C”, winny w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wystąpić o objęcie ich wnioskami przewidzianymi w § 5 i 9.

2. W tymże terminie istniejące młyny gospodarcze winny zadość uczynić obowiązkowi rejestracji (§ 11).

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handlu:

Jerzy Sztachelski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Stanisław Mikołajczyk

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

w/z Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Czajkowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski